

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/153/2018
Identifikačné číslo spisu: 4017200451
Dátum vydania rozhodnutia: 18.12.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4017200451.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu: TOP EUROOPEN s.r.o., so sídlom v Nitre, Štefánikova trieda č. 83/74, IČO: 44 953 704, právne zast.: Mgr. Michalom Ferčákom, advokátom so sídlom v Topoľčanoch, Bernolákova č. 1652, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8-10, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej z 25. apríla 2017, Číslo: 22339-2/2017-BA, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 30. apríla 2018, č.k. 23Sa/79/2017-69, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 30. apríla 2018, č.k. 23Sa/79/2017-69, postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 25. apríla 2017, Číslo: 22339-2/2017-BA, ktorým táto postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietla v celom rozsahu odvolanie žalobcu a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany z 15. júla 2016, Číslo: 700-1590773516-GC04/16. Týmto rozhodnutím prvostupňový správny orgán podľa § 144, § 152a a § 178 ods. 1 písm. a/ bod ôsmy zákona č. 461/2003 Z.z. žalobcovi za obdobie jún 2015, júl 2015 a august 2015 predpísal poistné na nemocenské poistenie v sume 6,94 €, poistné na starobné poistenie a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie v sume 52,42 €, poistné na invalidné poistenie v sume 17,47 €, poistné na úrazové poistenie v sume 2,67 €, poistné na garančné poistenie v sume 0,85 €, poistné na poistenie v nezamestnanosti v sume 4,95 € a poistné na rezervný fond v sume 13,84 €, spolu 99,14 €.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v

intenciách § 141 ods. 1,2, § 143 ods. 2, § 227a ods. 1, ods. 3 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z.z., § 28 ods. 2 zákona č. 43/2004 Z.z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v Tretej hlave Tretej časti SSP upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach za primeraného použitia ustanovení o všeobecnej správnej žalobe podľa Prvej hlavy Tretej časti SSP a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd na základe vykonaného dokazovania, oboznámením sa s administratívnym spisom žalovanej mal preukázané, že žalobca ako zamestnávateľ v období od júla 2015 do augusta 2015 zamestnával zamestnanca S. X., ktorý ho písomne informoval, že si u neho ako zamestnávateľa uplatňuje právo určiť dohodu o brigádnickej práci študentov na účely § 4 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z., na základe ktorej nebude mať postavenie zamestnanca na účely dôchodkového poistenia, ak jeho mesačný príjem nepresiahne sumu 200 €. Pri kontrole odvodu poistného u žalobcu, ktoré uskutočnil prvostupňový správny orgán žalovaného v dňoch 11. - 12. júla 2016, z ktorého je spísaný aj protokol o výsledku kontroly z 13. júla 2016 bolo zistené, že zamestnanec S. X. si v rovnakom období ako u žalobcu uplatnil výnimku podľa § 227 aj u ďalšieho zamestnávateľa DANTE Slovensko s.r.o., u ktorého bol zamestnaný od januára 2015 do decembra 2015, čo však zákon č. 461/2003 Z.z. výslovne neumožňuje. Keďže po uvedenej kontrole žalobca 12. júla 2016 predložil sociálnej poisťovni správne vyplnený list fyzickej osoby - prihlášku, ktorým S. X. prihlásila na povinné dôchodkové poistenie prvostupňový správny orgán správne predpísal žalobcovi ako zamestnávateľovi odviesť poistné za obdobie jún 2015, júl 2015, august 2015, tak ako je to uvedené v rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu.

4. Vzhľadom na vyššie uvedené, krajský súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

5. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal, keďže jej žiadne trovy nevznikli.

II.

6. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

7. Namietal nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

8. Podľa názoru žalobcu boli splnené všetky zákonné podmienky právnych účinkov uplatnenie práva vyžadované podľa § 227a ods. 3 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z.z., pričom menovaný zákon v § 227a explicitne ani nerieši prípad, ak si zamestnanec v jednom mesiaci uplatní toto právo u jedného zamestnávateľa a v nasledujúcom u iného, kedy zároveň poruší svoju povinnosť uvedenú v § 227a ods. 2 tohto zákona. Najzásadnejšia otázka podľa žalobcu, s ktorou sa konajúce orgány nijako nevysporiadali spočíva v tom, aké právne následky má uplatnenie práva podľa § 227a ods. 1 zákona pri druhej dohode bez toho, aby zamestnanec zároveň písomne informoval prvého zamestnávateľa o tom, že si u neho nebude ďalej uplatňovať právo podľa § 227a ods. 1 zákona, najmä ak § 227a ods. 3 písm. a/ zákona právne účinky uplatnenia práva neviaže na splnenie povinnosti zamestnanca uvedenej v § 227a ods. 2 písm. b/ zákona, pričom pri prvej dohode zamestnancovi žiadny príjem v danom mesiaci reálne neplynul. Účelom § 227a zákona je pritom pravdepodobne zabezpečiť, aby bol príjem študenta do určitej sumy a ktorý študent dosiahol v právnom vzťahu na základe dohody o brigádnickej práci študentov ochránený pred jeho faktickým znížením platením poistného na povinné dôchodkové poistenie. Podľa žalobcovi dostupných informácií pritom daný zamestnanec v spornom období reálne dosahoval príjem na základe dohody o brigádnickej práci študenta iba u žalobcu, nie u dvoch zamestnávateľov. Má za to, že povinnosťou žalovanej bolo odstrániť pochybenia prvostupňového správneho orgánu a vykladať § 227a zákona v súlade s jeho účelom, s prihliadnutím na konkrétne okolnosti daného prípadu (keď zamestnanec poberal príjem na základe dohody o brigádnickej práci študentov len u žalobcu) a následne žalobcovi zrozumiteľne vysvetliť, prečo podľa názoru žalovanej vo vzťahu k dohode o brigádnickej práci študentov uzavretej medzi žalobcom a zamestnancom S. X. nemohlo dôjsť k vzniku právnych účinkov uplatnenia práva podľa § 227a ods. 3 písm. a/ zákona, čo však žalovaný neurobil. Ďalej poukázal na to, že ak by aj správne orgány interpretáciou § 227a dospeli k záveru, že v prípade súbehu uplatnených práv (t.j. pri ich postupnom uplatnení pri dvoch alebo viacerých dohodách o brigádnickej práci študenta)

môžu pri neskôr uzavretej dohode právne účinky uplatnenia práva podľa § 227a ods. 3 písm. a/ zákona nastať až po nadobudnutí účinkov ukončenia uplatnenia práva pri skôr uzavretej dohode o brigádnickej práci študenta podľa § 227a ods. 3 písm. b/ zákona, povinnosťou príslušných orgánov bolo skúmať, či si zamestnanec svoju povinnosť podľa § 227a ods. 3 písm. b/ zákona voči svojmu skoršiemu zamestnávateľovi splnil, alebo nie. Ustanovenie § 227a ods. 3 písm. b/ zákona totiž právne účinky ukončenia uplatňovania práva neviaže na jeho oznámenie sociálnej poisťovni, ale na jeho oznámenie zamestnávateľovi. Napriek uvedenému žalovaná, ani prvostupňový správny orgán nezistovali, či k súbežnému uplatneniu práva zamestnanca S. X. podľa § 227a zákona došlo z dôvodu jeho pochybenia pri nesplnení povinnosti podľa § 227a ods. 2 písm. b/ zákona, alebo či ukončenie uplatnenia tohto práva pôvodnému zamestnávateľovi oznámil a pochybenie nastalo na strane pôvodného zamestnávateľa pri neohlásení zmien sociálnej poisťovni. Z rozhodnutia žalovanej, ako aj prvostupňového správneho orgánu tak vyplýva, že nimi zistený skutkový stav nie je dostatočný.

9. V ďalšej časti podanej kasačnej sťažnosti namietal, že krajský súd sa námietkou nepreskúmateľnosti rozhodnutia žalovanej vôbec nezaoberal. Krajský súd mal § 209 zákona č. 461/2003 Z.z. právne posúdiť v tom zmysle, že bolo jeho povinnosťou skúmať skutočnosti, či žalovaná v napadnutom rozhodnutí uviedla všetky podstatné obsahové náležitosti, okrem iného, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala.

10. Vo vzťahu k výkladu sporného ustanovenia § 227a zákona uviedol, že krajský súd v podstate len zopakoval, že súbežné uplatnenie výnimiek zákon neumožňoval a následne poukázal na skutočnosť, že sám žalobca po vykonanej kontrole predložil sociálnej poisťovni správne vyplnený list fyzickej osoby - prihlášku, ktorým S.G. X. prihlásil na povinné dôchodkové poistenie za obdobie jún až august 2015. Žalobca pritom nikdy nespochybňoval, že zákon č. 461/2003 Z.z. neumožňoval súbežné uplatnenie viacerých výnimiek podľa § 227a. Žalobca namietal, že v konkrétnom prípade nie je zrejmé, ktorá výnimka uplatnená zamestnancom je účinná, respektíve že podľa neho je účinná výnimka uplatnená pri príjme vyplácanom zamestnancovi zamestnávateľom. Na margo vyplneného listu fyzickej osoby mal za to, že tento nie je ako dôkaz správnosti rozhodnutia žalovanej relevantný, nakoľko žalobca jasne uviedol, že predpísané sumy uhradil iba z dôvodu svojho zaradenia do zoznamu dlžníkov, so samotným rozhodnutím však nesúhlasil. K spornému výkladu § 227a zákona sa tak krajský súd vôbec nevyjadril, hoci sa jednalo o podstatnú námietku. Rovnako sa krajský súd nevyjadril ani k námietke, že žalovaná vôbec neskúmala, či si zamestnanec svoju povinnosť podľa § 227a ods. 2 písm. b/ zákona voči svojmu skoršiemu zamestnávateľovi splnil, alebo nie. Mailová komunikácia medzi žalovanou a skorším zamestnávateľom prebehla až v období 29. september až 2. október 2017, rozhodnutie žalovanej ale bolo vydané 25. apríla 2017. K mailovej komunikácii tak došlo až po podaní správnej žaloby s tým, že pre posúdenie správnosti a zákonitosti rozhodnutia žalovanej je rozhodujúci stav v čase jeho vydania, pričom takéto vážne pochybenia žalovanej pri zisťovaní skutkového stavu nemožno naprávať v konaní o správnej žalobe v sociálnych veciach.

11. Dodal, že nie je zrejmé, ktorý výklad § 227a zákona je správny, pričom k tejto otázke sa jednoznačne nevyjadrili ani konajúce orgány vrátane krajského súdu. Ak by bol správny výklad, že účinky uplatnenia práva nastanú vždy pri skoršej dohode a trvajú (bez ohľadu na prípadné uplatnenie výnimky pri ďalších dohodách) až do okamihu splnenia si povinnosti zamestnanca podľa § 227a ods. 2 písm. b/ zákona voči svojmu skoršiemu zamestnávateľovi, povinnosťou žalovanej bolo skúmať v konaní splnenie tejto povinnosti. Ak by sa krajský súd priklonil k tomuto výkladu (čo ale z napadnutého rozsudku nie je zrejmé), danú vec by nesprávne právne posúdil, pretože síce aplikoval správny § 227a zákona, tento ale nesprávne interpretoval, keď za podstatné nepovažoval zisťovanie splnenia si povinnosti zamestnanca podľa § 227a ods. 2 písm. b/ zákona zo strany žalovanej. Ak je správny výklad, že § 227a ods. 3 písm. a/ zákona právne účinky uplatnenia práva neviaže na splnenie si povinnosti zamestnanca uvedenej v § 227a ods. 2 písm. b/ zákona (najmä ak pri skoršej dohode zamestnancovi žiadny príjem v danom mesiaci reálne neplynul), mal žalobca za to, že vo vzťahu k nemu mal prednosť neskorší prejav vôle zamestnanca, a teda, že nastali účinky uplatnenia práva podľa § 227a zákona; v takom prípade nemohlo byť žalobcovi za sporné obdobie predpísané penále.

12. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobou napadnuté rozhodnutie žalovanej zruší a vec jej vráti na ďalšie konanie.

III.

13. Žalovaná sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadrila podaním z 19. októbra 2018.

14. I naďalej zotrvala na právnom názore, že poistné a príspevky za obdobie jún 2015 až august 2015 boli žalobcovi predpísané v súlade so zákonom č. 461/2003 Z.z. Poukázala na to, že právo sociálneho zabezpečenia patrí do oblasti verejného práva, normy verejného práva sú kogentného charakteru, prikazujúceho charakteru, prikazujúce a zakazujúce, čo znamená, že ak to príslušná zákonná úprava neumožňuje, nie je možné sa od nej odchýliť. Z uvedeného dôvodu je žalovaná povinná striktné postupovať podľa ustanovení zákona č. 461/2003 Z.z. a nemôže hľadať také riešenie, ktoré by bolo v súlade so všeobecnou ideou spravodlivosti, respektíve s prirodzenoprávnymi princípmi. Princíp právnej istoty a spravodlivosti v práve sociálneho zabezpečenia znamená, že je potrebné zabezpečiť, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

15. Uviedla, že sociálna poisťovňa ako výkonný orgán nemôže postupovať v rozpore so zákonom č. 461/2003 Z.z., preto ak zákon v § 227a ods. 3 jasne ustanovuje, kedy nastávajú právne účinky uplatnenia práva podľa § 227a ods. 1 zákona a kedy nastávajú právne účinky ukončenia uplatňovania tohto práva, nemôže sociálna poisťovňa konať a rozhodnúť v rozpore s predmetným zákonným ustanovením. Zopakovala, že v čase uplatnenia si práva podľa § 227a ods. 1 zákona pánom S. X. u žalobcu (t.j. dňa 9. júna 2015) stále trvali právne účinky ním uplatnenej výnimky podľa § 227a ods. 1 zákona u zamestnávateľa DANTEM Slovensko s.r.o., pretože nebolo preukázané, že by daný zamestnanec písomne oznámil zamestnávateľovi DANTEM Slovensko s.r.o., že si u neho nebude ďalej uplatňovať predmetné právo. Ak nedošlo k 9. júnu 2015 k ukončeniu výnimky podľa § 227a ods. 1 zákona u zamestnávateľa DANTEM Slovensko s.r.o., nemohli v tento deň súčasne nastať právne účinky uplatnenia novej výnimky podľa § 227a ods. 1, a to z dôvodu, že zákon výslovne neumožňuje určiť si v jednom kalendárnom mesiaci viac ako len jednu dohodu o brigádnickej práci študentov, na základe ktorej nebude mať fyzická osoba postavenie zamestnanca na účely dôchodkového poistenia. Na tom nič nemení ani to, že zamestnancovi nebola v spornom období vyplácaná mzda u zamestnávateľa DANTEM Slovensko s.r.o. Zákon č. 461/2003 Z.z. nespája právne účinky uplatnenia práva na určenie dohody o brigádnickej práci študentov, na základe ktorej nebude mať študent postavenie zamestnanca na účely dôchodkového poistenia, s dosahovaním príjmu z takto určenej dohody o brigádnickej práci študentov, ale s oznámením zamestnanca, že si chce, respektíve nechce u toho ktorého zamestnávateľa uplatňovať výnimku podľa § 227a ods. 1 zákona.

16. Dodala, že pri vykonaní vonkajšej kontroly odvodu poistného na sociálne poistenie a príspevkov na starobné sporenie a kontroly plnenia povinností zamestnávateľa podľa zákona č. 461/2003 Z.z. u žalobcu zamestnanci Sociálnej poisťovne vychádzali z podkladov, ktoré im žalobca na žiadosť predložil, avšak nedošlo k vytvoreniu fotokópií týchto listinných dôkazov. Z uvedeného dôvodu na preukázanie svojich tvrdení uvedených vo vyjadrení k správnej žalobe, musela opätovne tieto listinné dôkazy od dotknutých zamestnávateľov vyžiadať. Prvostupňové správne rozhodnutie však vychádzalo z relevantných dôkazov zabezpečených zamestnancami Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany pri výkone vonkajšej kontroly.

17. Záverom poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. júla 2018, sp. zn. 9Sžso/79/2016, v ktorom sa súd v otázke výkladu § 227a zákona stotožnil s názorom žalovanej.

18. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

IV.

19. Vyjadrenie žalovanej ku kasačnej sťažnosti bolo žalobcovi doručené dňa 9. novembra 2018 na vedomie.

V.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

21. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

22. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

23. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

24. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach;

25. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne;

26. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd ako nedôvodnú zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 25. apríla 2017, Číslo: 22339-2/2017-BA, ktorým táto postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. v celom rozsahu zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany z 15. júla 2016, Číslo: 700-1590773516-GC04/16. Týmto rozhodnutím prvostupňový správny orgán podľa § 144, § 152a a § 178 ods. 1 písm. a/ bod ôsmy zákona č. 461/2003 Z.z. žalobcovi za obdobie jún 2015, júl 2015 a august 2015 predpísal poistné na nemocenské poistenie v sume 6,94 €, poistné na starobné poistenie a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie v sume 52,42 €, poistné na invalidné poistenie v sume 17,47 €, poistné na úrazové poistenie v sume 2,67 €, poistné na garančné poistenie v sume 0,85 €, poistné na poistenie v nezamestnanosti v sume 4,95 € a poistné na rezervný fond v sume 13,84 €, spolu 99,14 €.

27. Podľa § 227a ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohody o brigádnickej práci študentov má právo na účely § 4 ods. 2 určiť dohodu o brigádnickej práci študentov, na základe ktorej nebude mať postavenie zamestnanca na účely dôchodkového poistenia, ak mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 a 3 z ňou určenej dohody o brigádnickej práci študentov nepresiahne sumu podľa § 4 ods. 5, ak jej právny vzťah zakladá právo na pravidelný mesačný príjem alebo ak priemerný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 a 3 z ňou určenej dohody o brigádnickej práci študentov nepresiahne sumu podľa § 4 ods. 5, ak jej právny vzťah zakladá právo na nepravidelný príjem. Fyzická osoba, ktorá si chce uplatniť právo na určenie dohody o brigádnickej práci študentov podľa prvej vety, je povinná určiť v jednom kalendárnom mesiaci najviac jednu dohodu o brigádnickej práci študentov.

28. Podľa § 227a ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z., fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohody o brigádnickej práci študentov je povinná

a) písomne informovať zamestnávateľa o uplatnení práva podľa odseku 1,

b) písomne informovať zamestnávateľa o tom, že si u neho nebude ďalej uplatňovať právo podľa odseku 1,

c) predložiť zamestnávateľovi písomné čestné vyhlásenie, že si právo podľa odseku 1 súčasne neuplatňuje u iného zamestnávateľa v tom istom kalendárnom mesiaci.

29. Podľa § 227a ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z., právne účinky

a) uplatnenia práva podľa odseku 1 nastanú odo dňa vzniku právneho vzťahu, ak uplatnenie práva podľa odseku 1 bolo zamestnávateľovi oznámené najneskôr v deň vzniku právneho vzťahu, inak od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bolo uplatnenie práva podľa odseku 1 zamestnávateľovi oznámené,

b) ukončenia uplatňovania práva podľa odseku 1 nastanú od prvého dňa kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom bolo ukončenie uplatňovania práva podľa odseku 1 zamestnávateľovi oznámené.

30. Podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z.z., zamestnanec na účely dôchodkového poistenia je aj fyzická osoba v právnom vzťahu, ktorý jej zakladá právo na nepravidelný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 a 3, okrem fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe ňou určenej dohody o brigádnickej práci študentov podľa § 227a, ak priemerný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 a 3 z tejto dohody nepresiahne sumu podľa odseku 5, žiaka strednej školy v právnom vzťahu, na základe ktorého vykonáva praktické vyučovanie podľa osobitného predpisu (7aa) a študenta vysokej školy v právnom vzťahu, na základe ktorého vykonáva praktickú výučbu alebo odbornú prax podľa osobitného predpisu. (7aaa) Zamestnancom na účely dôchodkového poistenia je aj fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohody o brigádnickej práci študentov, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 a 3, okrem fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe ňou určenej dohody o brigádnickej práci študentov podľa § 227a, ak mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 a 3 z tejto dohody nepresiahne sumu podľa odseku 5;

31. Podľa § 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z., zamestnávateľ je povinný prihlásiť do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia

1) zamestnanca podľa § 4 ods. 1 na nemocenské poistenie, na dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti a zamestnanca podľa § 4 ods. 2, okrem zamestnanca v právnom vzťahu na základe ním určenej dohody o brigádnickej práci študentov podľa § 227a, na dôchodkové poistenie pred vznikom týchto poistení, najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca, odhlásiť zamestnanca najneskôr v deň nasledujúci po zániku týchto poistení okrem zániku povinného nemocenského poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti podľa § 20 ods. 3, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak poistný vzťah podľa § 20 nevznikol, a oznámiť zmeny v údajoch uvedených v § 232 ods. 2 písm. a/ až c/,

2) zamestnanca v právnom vzťahu na základe ním určenej dohody o brigádnickej práci študentov podľa § 227a, ktorý mu zakladá právo na pravidelný mesačný príjem, na dôchodkové poistenie najneskôr v lehote splatnosti poistného podľa § 143 ods. 2 za kalendárny mesiac, v ktorom jeho mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 a 3 z tejto dohody presiahol sumu podľa § 4 ods. 5, odhlásiť tohto zamestnanca v lehote splatnosti poistného podľa § 143 ods. 2 za kalendárny mesiac, v ktorom jeho mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 a 3 z tejto dohody nepresiahol sumu podľa § 4 ods. 5 alebo odhlásiť tohto zamestnanca najneskôr v deň nasledujúci po zániku tohto poistenia z iného dôvodu, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak poistný vzťah podľa § 20 nevznikol, a oznámiť zmeny v údajoch uvedených v § 232 ods. 2 písm. a/ až c/,

3) zamestnanca v právnom vzťahu na základe ním určenej dohody o brigádnickej práci študentov podľa § 227a, ktorý mu zakladá právo na nepravidelný príjem, na dôchodkové poistenie najneskôr v lehote splatnosti poistného podľa § 143 ods. 1 štvrtej vety, ak priemerný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 a 3 z tejto dohody presiahol sumu podľa § 4 ods. 5, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak poistný vzťah podľa § 20 nevznikol, a oznámiť zmeny v údajoch uvedených v § 232 ods. 2 písm. a/ až c/,

4) zamestnanca v právnom vzťahu na základe ním určenej dohody o brigádnickej práci študentov podľa § 227a, ktorý mu zakladá právo na pravidelný mesačný príjem, na dôchodkové poistenie najneskôr v lehote splatnosti poistného podľa § 143 ods. 1 tretej vety, ak mu bol vyplatený príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 a 3 po zániku tejto dohody a vyplatením tohto príjmu nadobudol postavenie zamestnanca;

32. Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu ako aj pripojeného administratívneho spisu žalovanej mal

preukázané, že dňa 8. júna 2015 žalobca ako zamestnávateľ s p. S.Š. X. v pozícii zamestnanca uzatvoril dohodu o brigádnickej práci študentov podľa § 227 zákona č. 311/2001 Z.z.; predmetná dohoda bola uzatvorená na dobu od 9. júna 2015 do 31. augusta 2015. Súčasne k predmetnej dohode bolo pripojené oznámenie na účely § 227a zákona č. 461/2003 Z.z., podľa ktorého uvedený zamestnanec určil, že v zmysle tejto dohody nebude mať postavenie zamestnanca na účely dôchodkového poistenia. Tiež čestne vyhlásil, že právo určiť dohodu o brigádnickej práci študentov podľa § 227a menovaného zákona si u iného zamestnávateľa v tom istom kalendárnom mesiaci neuplatnil.

33. Najvyšší súd mal ďalej preukázané, že zamestnanec žalobcu p. S. X. dňa 17. decembra 2014 uzatvoril dohodu o brigádnickej práci študentov so zamestnávateľom DANTEM Slovensko s.r.o.; dohoda bola uzatvorená na dobu od 1. januára 2015 do 31. decembra 2015. Zároveň k predmetnej dohode bolo pripojené oznámenie zamestnanca, že príslušnú dohodu v zmysle § 227a zákona č. 461/2003 Z.z. určuje ako dohodu, na základe ktorej nebude mať postavenie zamestnanca na účely dôchodkového poistenia a tiež čestné vyhlásenie, že právo určiť dohodu o brigádnickej práci študentov podľa § 227a menovaného zákona si u iného zamestnávateľa v tom istom kalendárnom mesiaci neuplatnil.

34. Na úvod najvyšší súd uvádza, že právne normy odvetvia sociálneho práva upravené (aj) v zákone č. 461/2003 Z.z. sa vyznačujú kogentným charakterom, ktorý vo všeobecnosti neumožňuje zmierniť ich aplikačnú tvrdosť v individuálnom prípade (porovnaj § 176 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení). Vo svetle vyššie zistených skutočností najvyšší súd v súvislosti s tu aplikovaným a dotknutým ustanovením § 227a (v spojení s § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z.z.), ktoré bolo do slovenského právneho poriadku vnesené zákonom č. 413/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony ďalej uvádza, že účel predmetnej novely spočíval v tom, aby fyzické osoby vykonávajúce zárobkovú činnosť na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru boli sociálne poistené, teda aby tieto osoby mali v sociálnom poistení postavenie zamestnancov. Študent v právnom vzťahu na základe dohody o brigádnickej práci študentov sa stáva na účely dôchodkového poistenia zamestnancom a je povinne dôchodkovo poistený. Študentovi a jeho zamestnávateľovi vzniká povinnosť platiť poistné na dôchodkové poistenie. Študent si však môže určiť jednu dohodu najmenej na obdobie jedného kalendárneho mesiaca, na základe ktorej nebude z tejto dohody povinne dôchodkovo poistený, ak jeho mesačný príjem z tejto dohody alebo priemerný mesačný príjem, ak nebude pravidelne mesačne odmeňovaný, nepresiahne stanovenú sumu. Na jednej strane teda išlo o rozšírenie rozsahu povinného dôchodkového poistenia, avšak na strane druhej s určitou úľavou (výnimkou), ktorú predstavovala podľa § 227a zákona možnosť študenta určiť jeden brigádnickej vzťah, v ktorom nebude mať postavenie zamestnanca na účely dôchodkového poistenia. Z jazykového výkladu ustanovenia § 4 ods. 2 v spojení s § 227a zákona č. 461/2003 Z.z. jednoznačne vyplýva, že za zamestnanca sa na účely dôchodkového poistenia považuje aj študent s pravidelným mesačným príjmom vykonávajúci práce na základe dohody o brigádnickej práci študentov, okrem študenta ktorý si u jedného zamestnávateľa uplatnil výnimku podľa § 227a zákona. Túto výnimku si nemožno uplatniť u viacerých zamestnávateľov naraz.

35. V kontexte uvedeného najvyšší súd mal preukázané, že v čase uplatnenia si práva podľa § 227a ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. zo strany zamestnanca p. S. X. u žalobcu (t.j. dňa 9. júna 2015) stále jestvovali právne účinky ním už skôr uplatnenej výnimky podľa § 227a ods. 1 tohto zákona, a to u zamestnávateľa DANTEM Slovensko s.r.o.; nebolo totiž preukázané, že by menovaný zamestnanec postupom podľa § 227a ods. 2 písm. b/ zákona písomne oznámil svojmu skoršiemu zamestnávateľovi DANTEM Slovensko s.r.o., že si u neho nebude ďalej uplatňovať predmetnú výnimku. Táto skutočnosť vyplýva aj z mailovej komunikácie z 2. októbra 2017 medzi žalovanou a zamestnávateľom DANTEM Slovensko s.r.o., podľa ktorej menovaný zamestnanec v roku 2015 nepožiadala o zrušenie výnimky. Ak teda k 9. júnu 2015 nedošlo k ukončeniu výnimky podľa § 227a ods. 1 zákona u zamestnávateľa DANTEM Slovensko s.r.o., nemohli v tento deň súčasne nastať právne účinky uplatnenia novej výnimky podľa § 227a ods. 1 vo vzťahu k žalobcovi, nakoľko zákon č. 461/2003 Z.z. výslovne umožňuje určiť si v jednom kalendárnom mesiaci len jednu dohodu o brigádnickej práci študentov, na základe ktorej nebude mať fyzická osoba postavenie zamestnanca na účely dôchodkového poistenia (§

227a ods. 1 zákona). Súd sa rovnako stotožňuje s tým, že na uvedenom nič nemení ani to, že zamestnancovi nebola v spornom období vyplácaná mzda u zamestnávateľa DANTEM Slovensko s.r.o. Zákon č. 461/2003 Z.z. nespája právne účinky uplatnenia práva na určenie dohody o brigádnickej práci študentov, na základe ktorej nebude mať študent postavenie zamestnanca na účely dôchodkového poistenia, s dosahovaním príjmu z takto určenej dohody o brigádnickej práci študentov, ale s oznámením zamestnanca, že si chce, respektíve nechce u toho ktorého zamestnávateľa uplatňovať výnimku podľa § 227a ods. 1 zákona. V prípade, aj keby zamestnancovi v konkrétnom mesiaci nárok na odmenu nevznikol (napríklad z dôvodu riadneho nevykonania práce čo do rozsahu, povahy a kvality - pozri článok 3 bod prvý dohody o brigádnickej práci študentov uzavretej dňa 17. decembra 2014 medzi p. S. X. a zamestnávateľom DANTEM Slovakia s.r.o.) je potrebné takúto osobu považovať za zamestnanca s pravidelným príjmom, pretože podmienky obsiahnuté v príslušnej dohode o brigádnickej práci študentov mu nárok na odmenu a pravidelný príjem zaručujú. Len pre úplnosť najvyšší súd uvádza, že zamestnávateľ DANTEM Slovakia s.r.o. prihlásil svojho zamestnanca p. S. X. počnúc 01. januárom 2015 do sociálneho poistenia (Typ poistenej fyzickej osoby: „9 DoBPS bez dôchodkového poistenia - pravidelný príjem“); následne odhláškou prijatou sociálnou poisťovňou dňa 4. januára 2016 odhlásil menovaného zamestnanca zo sociálneho poistenia k 31. decembru 2015.

36. K námietke žalobcu, že mailová komunikácia medzi žalovanou a skorším zamestnávateľom prebehla v období 29. septembra 2017 až 2. októbra 2017, teda až po podaní správnej žaloby s tým, že pre posúdenie správnosti a zákonnosti rozhodnutia žalovanej je rozhodujúci stav v čase jeho vydania, pričom takéto vážne pochybenia žalovanej pri zisťovaní skutkového stavu nemožno naprávať v konaní o správnej žalobe v sociálnych veciach, najvyšší súd uvádza, že správne orgány vychádzali z dokladov predložených žalobcom v priebehu výkonu vonkajšej kontroly („Protokol č. 700-1510036816-AG02/16 o výsledku kontroly odvodu poistného na sociálne poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie“) na základe ktorých dospeli k správnym skutkovým zisteniam. Doplnenie administratívneho spisu o podklady, ktoré jestvovali už v čase rozhodovania prvostupňového správneho orgánu, respektíve odvolacieho, nezakladá dôvod na zrušenie žalobou napadnutého rozhodnutia. V prípade, ak by aj v štádiu súdneho prieskumu rozhodnutí na základe správnej žaloby absentovali v administratívnom spise určité podklady, súd je oprávnený si tieto vyžiadať (pozri napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 08. novembra 2018, sp. zn. 7Sžk/51/2017). Iná situácia by však nastala, ak by mal správny súd preukázané, že správne orgány v priebehu správneho konania určitý dôkaz nevykonali, prípadne by ho nezadovážili, alebo by sa neoboznámili s určitou skutočnosťou majúcou podstatný vplyv na zistenie skutkového stavu veci. V takom prípade by nebolo v podstate čo do administratívneho spisu zakladať a táto skutočnosť by zakladala dôvod na zrušenie rozhodnutia pre nedostatočne zistený skutkový stav veci. To však nie je prípad tejto prejednávanej veci. V danej súvislosti najvyšší súd dáva do pozornosti žalobcu rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 103/2011, v zmysle ktorého je neúčelné a nehospodárne formálne zopakovanie administratívneho konania, ak pre účastníka vo vzťahu k skutkovej stránke veci nepredstavuje reálnu možnosť dosiahnuť rozhodnutie v jeho prospech a za takýchto okolností platí, že nie každé porušenie procesného predpisu má za následok porušenie práv účastníka konania.

37. V súvislosti s námietkou žalobcu, že rozsudok krajského súdu je nedostatočne zdôvodnený, najvyšší súd uvádza, že rozsudok je vo svojej podstate odôvodnenia pomerne stručný, avšak vzhľadom na to, že predmetom tohto konania bolo výlučne posúdenie otázky aplikácie § 227a zákona č. 461/2003 Z.z. na prejednávajúcu vec, k čomu sa krajský súd vyjadril, nebol daný dôvod na jeho zrušenie. Odôvodnenie súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Vzhľadom na osobitosti súdneho preskúmvacieho konania, je postačujúce stručné uvedenie dôvodov so záverom, že postup žalovaného správneho orgánu bol zákonný a napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom, čím sa krajský súd stotožnil s vecnými dôvodmi žalovaného správneho orgánu, uvedenými v odôvodneniach rozhodnutí oboch stupňov v danej veci, ktoré ho viedli k vydaniu rozhodnutia na úseku sociálneho poistenia.

38. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší súd námietky žalobcu uvedené v kasačnej

sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keď tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

39. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní úspech nemal, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanej ich nepriznal, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta prvá SSP).

40. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.